30/10/2022

Δύο χρόνια από την κοίμηση του Μητροπολίτη Μαυροβουνίου Αμφιλόχιου – Το έργο και η παρακαταθήκη

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Σερβίας

Στις 30 Οκτωβρίου του 2020, δύο χρόνια πριν, εκοιμήθη μια από τις πιο σημαντικές μορφές της Ορθοδόξου πίστεως, ο Μητροπολίτης Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας Αμφιλόχιος Ράντοβιτς. Ο ρόλος του μακαριστού Μητροπολίτου στην Ορθοδοξία είναι μεγάλος, και εξίσου μεγάλη είναι η συμβολή του στη σύγχρονη θεολογία.

Της Δέσποινας Σωτηρίου

Ο μακαριστός Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας Αμφιλόχιος αφήνει πίσω του ένα ογκώδες συγγραφικό έργο. Περισσότερες από τριάντα (30) μονογραφίες η

επανέκδοση των οποίων είχε αρχίσει πριν από την εκδημία του. Ικανό αριθμό μεταφράσεων Πατερικών Έργων στη Σερβική. Ενδεικτικά αναφέρονται οι κατηχήσεις του Κυρίλλου Ιεροσολύμων, το Γεροντικό – Αποφθέγματα των Πατέρων της Ερήμου, Ομιλίες του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, έργα του Ιερού Χρυσοστόμου και τα Δευτεροκανονικά βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης.

Εκπροσώπησε τη Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία σε πάρα πολλά διεθνή Συνέδρια. Δεν θα ήταν υπερβολή να τον χαρακτηρίσουμε ως ανά τη χριστιανική οικουμένη έναν από τους περισσότερο αναγνωρισμένους Θεολόγους. Στον χαρακτήρα του υπήρξε πάντοτε συνετός, πρόσγειος, προσηνής, ειρηνικός και αγαπητός. Ανέπτυξε σημαντικούς πνευματικούς δεσμούς και φιλίες με Έλληνες κληρικούς, ιδιαίτερα με το Άγιον Όρος και άλλες Ιερές Μονές στην Ελλάδα, την οποία αγαπούσε ως δεύτερη πατρίδα του.

Ήταν άνθρωπος πολύ μορφωμένος. Το 1962 αποφοίτησε από τη Θεολογική Ακαδημία του Αγίου Σάββα Βελιγραδίου, σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Βελιγραδίου με ειδικότητα την κλασική φιλολογία, στη συνέχεια στη Βέρνη της Ελβετίας, και αργότερα στη Ρώμη.

Για ένα χρόνο ο Σεβασμιώτατος έμεινε στο Άγιον Όρος, όπου γνώρισε προσωπικά τον Άγιο Γέροντα Παΐσιο τον Αγιορείτη καθώς και τον διακεκριμένο Ορθόδοξο θεολόγο της εποχής μας Όσιο Ιουστίνο Πόποβιτς. Και οι δύο αυτοί άνθρωποι

άσκησαν ουσιαστική επιρροή στη θεολογική και ασκητική διαμόρφωση της προσωπικότητας του Σεβασμιωτάτου.

Τα χαρίσματα που συγκέντρωνε ο Μακαριστός Μητροπολίτης

Για το αρχιερατικό έργο, τη μεγάλη συνεισφορά, την παιδεία, τα χαρίσματα του Μακαριστού Μητροπολίτη Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας κυρού Αμφιλοχίου, μίλησε πρόσφατα ο νυν **Μητροπολίτης κ. Ιωαννίκιος** κατά την κεντρική εκδήλωση του Διεθνούς Φεστιβάλ «Serbian Comfort to the Russian Heart».

Ο Μακαριστός Μητροπολίτης ήταν μια τέτοια προσωπικότητα που συγκέντρωνε πολλά χαρίσματα τα οποία ανέπτυξε αρμονικά στην ψυχή και στην προσωπικότητά του. Συνδύασε λοιπόν στην προσωπικότητά του μια μεγάλη εγκόσμια παιδεία, θεολογική παιδεία, ενώ ταυτόχρονα προσευχόταν πολύ και είχε βαθιά πίστη, κάτι που άντλησε από τους γονείς του, όπως ανέφερε ο Σεβασμιώτατος κ. Ιωαννίκιος.

Για το χάρισμα του Μακαριστού Μητροπολίτη με τους ανθρώπους και τις παιδαγωγικές του ικανότητες, ο Σεβασμιώτατος τόνισε: “Είχε ένα μεγάλο χάρισμα με τους ανθρώπους, τους ηλικιωμένους, τους παντρεμένους, τους μοναχούς και τις μοναχές και κυρίως με τα παιδιά. Όταν εμφανίστηκε στο Βελιγράδι, μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του στην Ελλάδα, ως καθηγητής της Θεολογικής Σχολής έδωσε νέα ώθηση στους φοιτητές της Σχολής. Είχε το μεγάλο παιδαγωγικό χάρισμα να μεταδίδει τις γνώσεις του και να εμπνέει τους φοιτητές να μαθαίνουν, να κάνουν τη δική τους έρευνα, να ενδιαφέρονται για τη θεολογία και για άλλες χρήσιμες επιστήμες“.

“Οι νέοι άνθρωποι, που τότε δεν ερχόντουσαν συχνά στην Εκκλησία, έσπευδαν να ακούσουν τα κηρύγματά του και να μιλήσουν μαζί του“, επεσήμανε ο Σεβασμιώτατος.

Από πού αντλούσε τη δύναμή του ο Μακαριστός Μητροπολίτης

Επιπλέον, ο Σεβασμιώτατος είπε ότι πρέπει να αναρωτηθούμε πώς μπόρεσε ο άνθρωπος να αντέξει και πώς μπόρεσε να διατηρήσει αυτή την αισιοδοξία και αυτή τη δημιουργική ενέργεια όλη την ώρα. "Ήταν σημαντικό ότι ήταν μορφωμένος, γενναίος, ετοιμόλογος, αλλά δεν νομίζω ότι το μυστικό βρίσκεται σε αυτό. Ήταν άνθρωπος που προσευχόταν πολύ. Ήταν ασκητής. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία ως κύρια υποχρέωσή του στην ποιμαντική του λειτουργία, και έφερε τον λαό κοντά στον Χριστό. Ήταν άνθρωπος της βαθιάς, σιωπηλής, προσωπικής προσευχής. Ακριβώς όταν υπήρχαν τα μεγαλύτερα προβλήματα ήξερε να αποτραβηχτεί από όλα για μια ή δύο μέρες για να προσευχηθεί, να αφήσει να μιλήσουν όσοι μιλούν εναντίον του, που τον βρίζουν και τον συκοφαντούν. Αποσύρεται από όλα αυτά και προσεύχεται στον Θεό και για τον εαυτό του και για το λαό. Από τους μεγάλους κόπους του, δεν αποσύρθηκε ποτέ για να ξεκουραστεί.

Φλογερά κηρύγματα

Ο μακαριστός Μητροπολίτης Αμφιλόχιος είναι γνωστός για τα φλογερά του κηρύγματα, με την υπεράσπιση της Ευαγγελικής αλήθειας και με τη στηλίτευση της αμαρτίας.

Κι όταν στις 26 Δεκεμβρίου 2019 η Βουλή του Μαυροβουνίου με πλειοψηφία υπερψήφισε τον νόμο «Περί ελευθερίας του θρησκεύεσθαι και των πεποιθήσεων και

της νομικής θέσεως των θρησκευτικών κοινοτήτων», που παραβίαζε τα συμφέροντα της Ορθοδόξου Σερβικής Εκκλησίας, ήταν ο πρώτος που αντιτάχθηκε. Και έβγαλε στους δρόμους χιλιάδες ανθρώπους.

Σχεδόν σε κάθε πόλη, αρχίζοντας από το Δεκέμβριο του 2019, άρχισαν μαζικές προσευχητικές πομπές, τις οποίες οι ίδιοι οι κάτοικοι του Μαυροβουνίου αποκάλεσαν λιτές. Αυτές οι πομπές, με μικρά διαλείμματα λόγῳ πανδημίας, συνεχίσθηκαν σχεδόν καθημερινά μέχρι τις εκλογές στο Μαυροβούνιο, οι οποίες διενεργήθηκαν στις 31 Αυγούστου 2020. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις συμμετείχαν από 50 000 έως 100 000 άνθρωποι ταυτόχρονα.

Και εκ των πραγμάτων, η Ιερά Μητρόπολη Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας, με επικεφαλής τον αρχιποιμένα της, έδειξε σε όλο τον κόσμο, ότι οι εκδηλώσεις διαμαρτυρίας μπορούν πράγματι να είναι ειρηνικές. Πολύ περισσότερο, οι Ορθόδοξοι χριστιανοί μπορούν και πρέπει να αξιοποιούν μόνον ένα όπλο, την προσευχή.

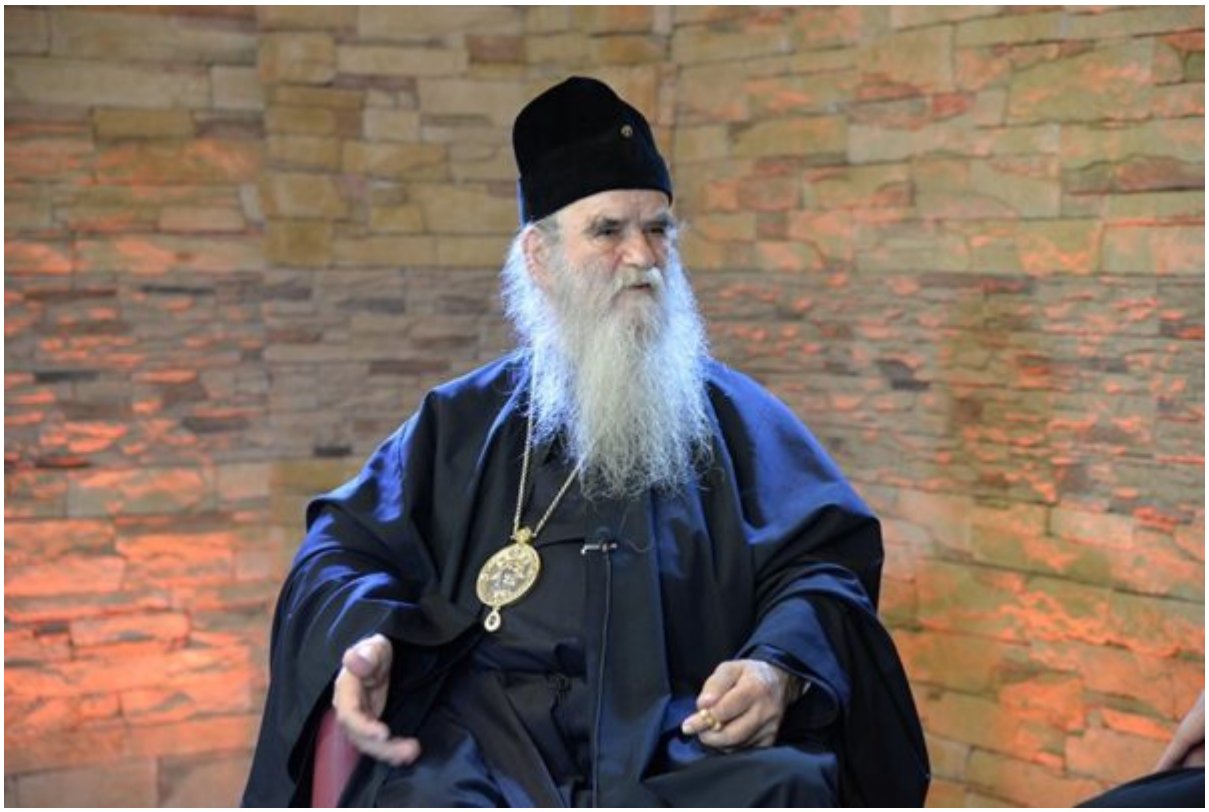

Ποιος ήταν ο Μητροπολίτης Αμφιλόχιος

Ο κατά κόσμον Ρίστο Ράντοβιτς γεννήθηκε στην Μοράτσα του Μαυροβουνίου στις 7 Ιανουαρίου 1938. Αποφοίτησε από την Θεολογική Σχολή Βελιγραδίου το 1962 ενώ το 1965 έλαβε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από τη Ρώμη. Έγραψε δεκάδες επιστημονικές εργασίες ενώ απέσπασε πολλά κρατικά και

εκκλησιαστικά βραβεία. Μιλούσε άπταιστα πέντε γλώσσες ελληνικά, ρωσικά, ιταλικά, γερμανικά και γαλλικά, ενώ χρησιμοποίησε αρχαία ελληνικά, λατινικά και εκκλησιαστικά σλαβικά στο επιστημονικό του έργο. Πρεσβύτερος χειροτονήθηκε το 1968. Στις 15 Ιουνίου 1973 ανακηρύχθηκε διδάκτορας της Θεολογικής Σχολής Αθηνών αφού υπερασπίστηκε με επιτυχία την διατριβή του στον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά. Το 1976 έγινε βοηθός καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στο Βελιγράδι (αργότερα η Ορθόδοξη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου).

Στις 16 Ιουνίου 1985 χειροτονήθηκε Επίσκοπος Βανάτου στον Καθεδρικό Ναό του Βελιγραδίου από τον Σέρβο Πατριάρχη Γερμανό ενώ παρόν ήταν και ο Μητροπολίτης Προκόπιος της Κεφαλονιάς, ο οποίος κάποτε τον χειροτονήθηκε μοναχό στην Ελλάδα και στη συνέχεια τον έκανε Αρχιμανδρίτη. Στις 30 Δεκεμβρίου 1990 εξελέγη Μητροπολίτης Μαυροβουνίου και Παραθαλασσίας. Κατά τη διάρκεια των 30 ετών Διακονίας του στη Μητρόπολη αναστήλωσε ή έχτισε πάνω από 600 εκκλησιαστικά κτήρια ενώ δημιούργησε εκδοτικό οίκο και ραδιοφωνικό σταθμό.

Ο Μητροπολίτης ήταν μέλος της Ιεράς Συνόδου των Επισκόπων της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας σε πολλές συσκέψεις. Προήδρευσε αυτού του σώματος και ήταν αναπληρωτής του άρρωστου Σέρβου Πατριάρχη Παύλου από τα τέλη του 2007 μέχρι το θάνατό του, καθώς και ο εκπρόσωπος του Πατριαρχικού Θρόνου από το θάνατο του Πατριάρχη Παύλου στις 16 Νοεμβρίου 2009 μέχρι την εκλογή του Σέρβου Πατριάρχη κ.κ Ειρηναίου στις 22 Ιανουαρίου 2010.

Ο μακαριστός Μητροπολίτης ήταν ηγέτης του κινήματος κατά του αντισυνταγματικού νόμου του Μαυροβουνίου για τις θρησκευτικές ελευθερίες βγάζοντας στο δρόμο χιλιάδες κόσμου να διαμαρτυρηθεί.

Παρακολουθήστε συνέντευξη που είχε δώσει ο μακαριστός **στη δημοσιογράφο Μαρία Γιαχνάκη** τη δύσκολη περίοδο της καραντίνας λόγω κορωνοϊού και τις αποφάσεις που είχε πάρει με τη μεγάλη δοκιμασία των κλειστών εκκλησιών και την περιπέτεια που είχε περάσει με την αστυνομία, όταν είχε συλληφθεί για την τέλεση της Θείας Λειτουργίας με πιστούς. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης τόνιζε: «Θα πάω φυλακή αλλά εκκλησίες δε θα κλείσω».
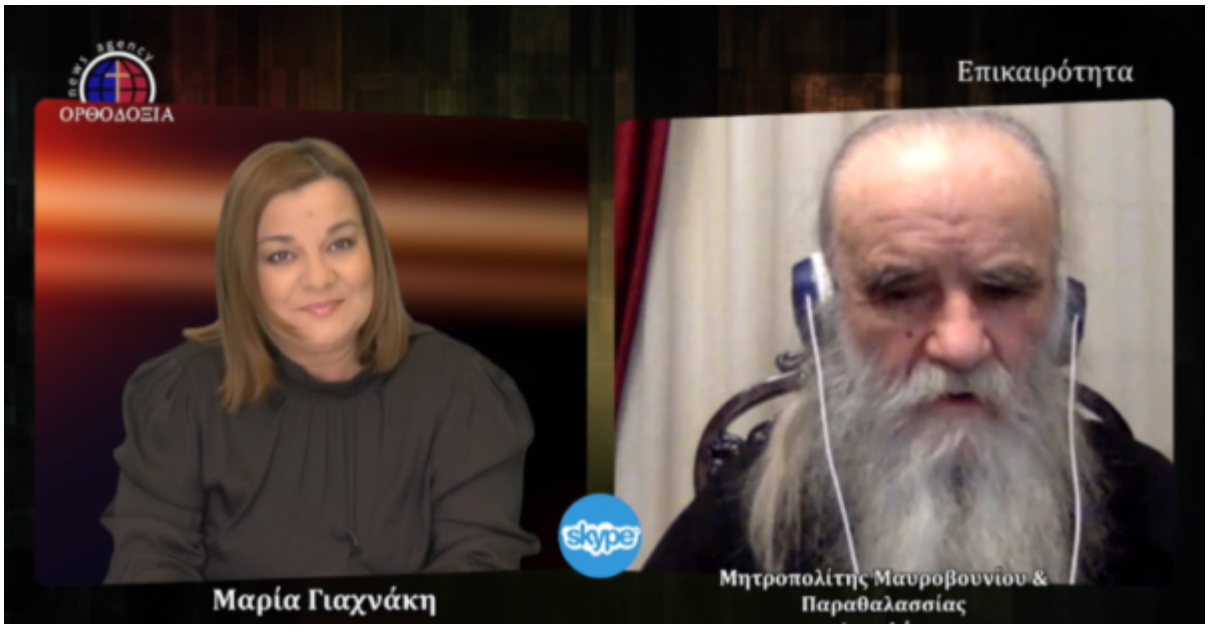
Δείτε τη συνέντευξη πατώντας εδώ.